

Mikor és hogyan tesz Jézus vallást rólunk?

Szentkirályszabadja, 2009. jan. 04.

L. Ézs 40, 30-31

T. Lk 7,18-30

Mikor, miért és hogyan tesz Jézus vallást rólunk? Ezt mutatja be mai igénk, amelyben az a legmegdöbbentőbb, hogy nem Keresztelő János tesz bizonyoságot Jézusról, ahogy ezt megszokhattuk tőle, hanem Jézus tesz vallást Keresztelő Jánosról. Ebből egy megdöbbentő, mégis felemelő üzenetet olvashatunk ki: **Mi leginkább akkor teszünk vallást Jézusról, amikor bizonyosak vagyunk Őbenne, Ő viszont akkor is vallást tesz rólunk, amikor mi elbizonytalanodunk Őbenne.**

I. Nézzük ennek az üzenetnek az első felét: Mi leginkább akkor teszünk vallást Jézusról, amikor bizonyosak vagyunk benne. Így volt ez Keresztelő Jánossal is. János a pusztában élt. Egyszer csak megszólította őt Isten, és azzal bízta meg, hogy kezdje el hirdetni, hogy hamarosan eljön a Messiás. (Lk 3, 2). János el is indult, a Jordán folyó egész környékét bejárta, mindenhol megtérésre és keresztségre hívta az embereket. Közben mindig a Messiásról beszélt, aki el fog jönni hamarosan. János élete már eddig is egyetlen nagy vallástétel volt Krisztusról, a Messiásról. Ám az egyik napon döntő fordulat történt: Az, akiről János eddig láthatlanul is vallást tett, egyszer csak megjelent előtte. Eljött Jézus Galileából a Jordán mellé Jánoshoz, belépett a Jordán folyó vizébe, és elindult felé, hogy őt is keresztelje meg (Mt 3,13). Amikor ezt János észrevette, a Szentlélek kijelentette neki, hogy Jézusban az a Messiás jön felé, akiről ő eddig beszélt. Ezért még oda sem ért hozzá Jézus, János máris ezt mondta: *„Íme, az Isten Báránya, aki hordozza a világ bűnét.”* (Jn 1,29) Aztán megkeresztelte őt. Ekkor újabb kijelentést kapott János a Szentlélektől, hogy Jézus a Messiás: amint megkeresztelte Jézust, látta, hogy a Lélek leszállt az égből, mint egy galamb, és megnyugodott rajta. És közben ismét hallotta Isten szavát: *„Akire látod a Lelket leszállni és megnyugodni rajta, ő az, aki Szentlélekkel keresztel.”* (Jn 1, 32-33) Jánosnak ennyi bőven elég volt ahhoz, hogy megbizonyosodjon: Jézus *„az Isten Fia”* (Jn 1, 34) Nem nehéz elképzelnünk, hogy ilyen istenélmények után János micsoda mély, belső meggyőződéssel, milyen rendíthetetlen bizonyossággal tett vallást Jézusról, mint a Messiásról.

Nincs ez másként a mi életünkben sem: ha megszólított már minket Isten, ha találkoztunk már Jézussal, és ebben a találkozásban felismertük, hogy Ő a Messiás, a Krisztus, az Isten Fia, akiben maga Isten van jelen, akkor ez olyan erővel hat ránk, hogy nem is tudunk nem vallást tenni Róla. Hát hiszen nem így van ez az emberek között is? Ha egy olyan egyszerű ember, mint mi is vagyunk, annak idején találkozhatott mondjuk Mátyás királlyal, Rákóczival, vagy Kossuthtal, az még nagypapa vagy nagymama korában is beszélt róla. Olyan rendkívüli volt számára ez a találkozás, hogy nem tudta magában tartani, mindenkinek el kellett mondania. És vajon nem így lennénk mi

is, ha találkozánánk mondjuk az Egyesült Államok elnökével, vagy egy világhírű tudóssal vagy színésszel? Ha ez így van az emberek között, gondolatok abba bele, hogy mennyivel inkább így kell lennie, amikor nem egy rendkívüli emberrel találkozunk, hanem magával Istennel, azzal az Istennel, aki Jézusban emberré lett! Hát egy ilyen találkozást aztán végképp nem lehet elhallgatni! Ezért van az, hogy akik találkoztak Jézussal, és ennek során felismerték, hogy Benne maga Isten van jelen, azok nem tudnak nem vallást tenni róla.

Keresztelő János története azt is megmutatja, hogy akkor vagyunk a legbizonyosabbak Jézusban, amikor nagyon személyesen, közelről átéljük az Ő jelenlétét. De ez nincs mindig így. Ez nem egy folyamatos érzés. Van olyan is, amikor nagyon messzinek, távolinak érezzük Őt. Pl. amikor valami tragédia szakad ránk, amikor valami olyan történik az életünkben, amire a legrosszabb álmainkban sem gondoltunk volna. Vagy amikor már régóta könyörgünk Istenhez valamiért és Ő nem adja meg. Ilyenkor bizony nagyon távolinak tud tűnni Jézus. Olyan távolinak, hogy még az is megkérdőjeleződhet bennünk: egyáltalán találkoztunk-e vele, igaz volt-e, vagy csak képzelődtünk. Ilyenkor nagyon el tudunk bizonytalanodni Őbenne.

Keresztelő Jánossal is ez történt: Istenhez való hűsége, az igazsághoz való ragaszkodása miatt börtönbe került. És ott egy idő után kezdett elbizonytalanodni Jézusban. Annyira, hogy követeket küldött hozzá ezzel a kérdéssel: „*Te vagy-e az eljövendő, vagy mást várjunk?*” Ezzel nemcsak Jézus szerepét kérdőjelezi meg, hanem saját maga életét is, egész élete értelmét, hiszen mást sem tett eddig, mint hirdette, hogy Jézus az eljövendő! De most minden összeomlani látszik. Jézus szerepe, és vele együtt János élete értelme.

És igénkben itt most valami egészen megdöbbentő dolog következik. Mert mi azt várnánk, hogy Jézus megharagszik emiatt Jánosra, vagy legalábbis neheztelni kezd rá. Ez lenne az igazságos. De nem ez történik. Itt érkezünk el az üzenetünk második feléhez:

II. Jézus akkor is vallást tesz rólunk, ha mi elbizonytalanodunk Benne.

Keresztelő Jánosnál is azt látjuk, hogy amikor a börtönben elbizonytalanodik, Jézus odaáll mellé, kiáll mellette és vallást tesz róla mindenki előtt: a sokaság előtt is, meg a Jánost elutasító farizeusok és írástudók előtt is! Nagyon szeretném Jézusnak ezt a megnyilvánulását a szívetekre helyezni, mert általában nem így gondolunk a vallástételre. Vallástétel alatt leginkább azt értjük, amikor mi teszünk vallást Jézusról. Ha mégis szóba kerül az, amikor Ő tesz vallást rólunk, akkor általában csak egyetlen igére szoktunk gondolni, a talán legismertebbre, ahol ezt mondja Jézus: „*Aki tehát vallást tesz rólam az emberek előtt, arról majd én is vallást teszek mennyei Atyám előtt...*” (Mt 10,32) Ennek Lk-ban közölt változata: „*Mondom nektek: ha valaki vallást tesz rólam az emberek előtt, az Emberfia is vallást tesz arról az Isten angyalai előtt...*”(Lk 12,8) Sokan, éppen azért, mert csak ezt az egy ígét veszik figyelembe, azt gondolják, hogy Jézus vallástétele rólunk majd csak az utolsó ítélet idején fog megtörténni, amikor Jézus mintegy igazolja azokat, és kiáll azok mellett, akik földi életük során vallást tettek róla. Mt-t olvasva talán a „*majd*” szócska miatt gondoljuk ezt, Lk-t olvasva pedig az „*Isten angyalai*” kifejezés miatt. Ez azonban romantikus

tévképzet, mert Jézus egy szóval sem mondja, hogy Ő majd csak az utolsó ítélet napján fog vallást tenni rólunk. Ő már földi életünk során megteszi ezt. Kiderül ez, ha megnézzük a többi igét is, amelyek Jézus rólunk szóló bizonyágtételéről beszélnek. Ezt látjuk Keresztelő János példájából is: Jézus már akkor vallást tesz róla, amikor János még él, amikor börtönben van. És akkor is vallást tesz róla, ha János most éppen elbizonytalanodott Benne!

Elbizonytalanodni csak az tud, akinek korábban már volt bizonyossága. Egy-egy megrázó helyzetben éppen ez a bizonyosság rendülhet meg. Mondjatok akárcsak egyetlen olyan bibliai alakot, aki soha nem bizonytalanodott el Istenben. Még a legnagyobbaknál sem találunk ilyet, még azoknál sem, akiket a Biblia hithősöknek nevez. Hányszor megingott Ábrahám, Mózes, Dávid király, Illés próféta...

Azt olvastuk a lekción, Ézsaiás könyvében: *„Elfáradnak és ellankadnak az ifjak, még a legkiválóbbak is megbotlanak.”* (Ézs 40,30) Igen, még a legkiválóbbakkal is előfordul, hogy egy-egy súlyosabb helyzetben összetörnek és teljesen elbizonytalanodnak Jézus személyét illetően. Igen, még olyan emberrel is megeshet ez, amilyen Keresztelő János, aki eddig megalkuvás nélkül, tántoríthatatlanul, sziklaszilárd jellemmel hirdette Krisztust. De Jézus ekkor is kiáll mellette, és kiáll mellettünk is, sőt, ilyenkor áll csak ki igazán mellettünk! Hiszen ekkor van a legnagyobb szükségünk rá! Ebből további két üzenetet értettem meg.

1. *A Jézusban való elbizonytalanodás önmagában még nem bűn.* Amikor Jézus a róla való vallástételről beszél, akkor azt mondja: *„Aki tehát vallást tesz rólam az emberek előtt, arról majd én is vallást teszek mennyei Atyám előtt, aki pedig megtagad engem az emberek előtt, azt majd én is megtagadom mennyei Atyám előtt.”* (Mt 10,32-33) Ebből most csak arra szeretném a figyelmeteket felhívni, hogy Jézus nem azt mondja itt: aki elbizonytalanodik bennem, azt megtagadom. Az elbizonytalanodás még nem megtagadása Jézusnak. Az elbizonytalanodás még nem bűn. Te se érezd annak! A Jézusban való elbizonytalanodás sokkal inkább egy *lehetőség*. Lehetőség arra, hogy új felismerésekre jussunk Jézussal kapcsolatban, hogy a Róla addig kialakult képünket kiegészítsük vagy korigáljuk. Keresztelő Jánosnál is ezt látjuk: kétség sem fér hozzá, hogy János Jézus előfutára, hírnöke, útkészítője. Egész életét arra szánta, hogy Őt meghirdesse, amikor eljött, akkor rámutasson, és róla beszéljen. Ebben abszolút példa, amilyen lemondással, kitartással, még a szenvedések vállalásával is végzi ezt a feladatát. De van itt egy másik fontos kérdés: milyen volt Keresztelő Jánosnak a Jézusról alkotott képe? Milyen Krisztust, Messiást hirdetett Ő az embereknek? Bizony, nem teljesen annak megfelelőt, amilyen Jézus valójában volt. Ezért is bizonytalanodott el Benne. János úgy képzelte el a Messiást, mint aki ítélni jön. Erről így beszél:

„A sokaságnak tehát, amely kiment hozzá, hogy megkeresztelje, ezt mondta: 'Viperák fajtája! Ki figyelmeztetett titeket, hogy meneküljétek az eljövendő harag elől? Teremjétek hát megtéréshez méltó gyümölcsöket, és ne kezdjétek azt mondogatni magatokban: Ábrahám a mi atyánk! Mert mondom nektek, hogy az Isten ezekből a kövekből is tud fiaikat támasztani Ábrahámnak. A fejsze pedig ott van már a fák gyökerén: ezért minden fa, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivágatik, és

tűzre vettetik. (...) Én ugyan vízzel keresztellek titeket, de eljön az, aki erősebb nálam, és én még arra sem vagyok méltó, hogy saruja szíját megoldjam: Ő majd Szentlélekkel és tűzzel keresztel titeket, kezében szórólapát lesz, és megtisztítja szérűjét: a gabonát csűrőbe takarítja, a polyvát pedig megégeti olthatatlan tűzzel.” (Lk 3,7-9 és 16-17).

Hát valóban ilyen Jézus? Nem, nem ilyen. Nem Jézus ilyen, hanem Keresztelő János Jézusa, Jézus-képe ilyen. Mert mit mond Jézus, amikor elkezd a szolgálatát? Hogyan határozza meg a feladatát, egész küldetését, amikor Názáretben, a zsinagógában először szól nyilvánosan? Ezt mondja: *„Az ÚR Lelke van énrajtam, mivel felkent engem, hogy evangéliumot hirdessek a szegényeknek; azért küldött el, hogy a szabadulást hirdessem a foglyoknak, és a vakoknak szemük megnyílását; hogy szabadon bocsássam a megkínzottakat, és hirdessem az Úr kedves esztendejét.” (Lk 4,18-19)*

És figyeljétek csak: János elbizonytalanodó kérdésére feleletül szinte szóról szóra ugyanezeket a szavakat üzeni Jézust. Azt mondja János követéinek: *„Menjete el, vigyétek hírül Jánosnak, amit láttatok és hallottatok: Vakok látnak, sánták járnak, leprások tisztulnak meg, süketek hallanak, halottak támadnak fel, a szegényeknek az evangélium hirdettetik, és boldog, aki nem botránkozik meg énbennem.” (Lk 7,22-23)* Ezekkel a megismételt szavakkal mintha azt mondaná: János, lásd meg végre, milyen vagyok. Igazítsd ki az eddigi elképzelésedet rólam. És Jánosnak meg kell értenie, amit nekünk is nagyon be kell vésnünk, hogy Jézus nem elítélni jött, hanem az elítéltekhez: azokhoz, akiket elítélnék mások, meg akik elítélik saját magukat, és ezért nincs mentségük, nincs reményük. Tehát Keresztelő János eddig éppen a legnagyobbat nem értette meg Jézusban: hogy Ő nem ítélettel, hanem kegyelemmel jött el, nem elítélni akarja a világot, hanem megmenteni.

Nem a lelkesedéssel van a baj, meg a kitartással, ezekben János örök példa előttünk, hanem a Jézus-képpel. János lelkes, kitartó, áldozatvállaló, alázatos, de nem ismeri még eléggé Jézust. Éppen azért bizonytalanodik el Jézusban, mert mást hall róla, mint ahogyan Őt elképzelte és meghirdette. Azt hallja egyre több felől, hogy Jézus ahelyett, hogy lángoló haragjában szépen elítélné és megemésztené ezt a világot, ahelyett közösséget vállal a bűnösökkel, barátkozik velük, meg gyógyít, vigasztal. Hát micsoda Messiás az ilyen? Egy biztos: nem olyan, amilyennek Keresztelő elképzelte. De Jézus ezért Jánost sem ítéli el. Sőt, nem is cáfolja meg. Hiszen van igazságtartalom János Jézus-képében. De az egész kép mégsem hiteles. Túlfűtött. És ezért Jézus hallatlanul finoman, tapintatosan, de határozottan lehúti és egyértelműen helyre igazítja János Jézus-képét. És talán éppen ebből tanulhatta meg leginkább János, hogy milyen is a Messiás valójában.

Ez két dologra is figyelmeztet minket: az egyik, hogy a Jézussal kapcsolatos tapasztalatainkat és elképzeléseinket ne abszolutizáljuk, ne rögzítsük bele egy megváltoztathatatlan keretbe, hogy ilyen és kész. A Jézussal kapcsolatos elképzeléseinknek képlékenyeknek, változtathatóknak kell maradniuk, és az a legjobb, amikor maga Jézus igazít rajta. Nagyon fontos a Jézusért való lelkesedés, az érte való lemondás, de tartsuk legalább ennyire fontosnak azt is, hogy ne egy Jézus-képért legyünk lelkesek, meg lemondóak, hanem Jézusért, amilyennek Ő mutatja és mondja magát. A másik, hogy a Jézusban való elbizonytalanodásunk sokszor éppen hogy nem rossz, hanem

jó dolog, mert arra kínál lehetőséget, hogy a Jézusról kialakult képünkben elbizonytalanodjunk. Mert nem biztos, hogy pont olyan Jézus, amilyennek elképzeljük. Annál mindig jobb, kegyelmesebb, nagyszerűbb, csodálatosabb.

2. A Jézusban való elbizonytalanodás mindig együtt jár az önmagunkban való elbizonytalanodással. Ezért van az, hogy Jézus nemcsak Jánosnak a Jézus-képével, hanem Jánosnak a saját magáról alkotott képével is foglalkozik. Jézusnak legalább annyira fontos, hogy mit gondol magáról János, mint az, hogy mit gondol Róla. Mert amit most magáról János gondol, az alapján nem érzi jól magát. Jézus odafigyel erre is, nemcsak János helyes vagy kevésbé helyes teológiájára, hanem János lelkiállapotára is. Azt akarja, hogy János ne botránkozzon meg, azt akarja, hogy János boldog legyen a Jézussal való kapcsolatában (23. vers).

Ebből azt láthatjuk meg, hogy Jézus nemcsak a Róla, hanem a magunkról alkotott képre is odafigyel, és ha szükséges, azt is kiigazítja. Mikor szükséges? Akkor, ha romboló. Ha elkezdünk saját magunkat becsmérő módon gondolkodni. Ha elkezdjük úgy elítélni magunkat, hogy már szeretni sem vagyunk képesek magunkat. Ha megbotránkozunk saját magunkon úgy, hogy nem tudunk magunknak megbocsátani. Jézus nem engedi meg másoknak, hogy romboló módon gondolkodjanak rólunk. De nekünk sem engedi meg, hogy így gondolkodjunk magunkról. Ő szeret minket minden hibánk és bűnünk ellenére is. Még a Róla alkotott kisebb-nagyobb téves elképzelések ellenére is. És azt akarja, hogy ne botránkozzunk meg – még magunkon se! Ismerjük el, bánjuk meg, valljuk meg a bűneinket, de megbotránkozni ne botránkozzunk meg magunkon. Aki megbotránkozik magán, az túl sokat foglalkozik magával. Ehelyett inkább Jézusra figyeljünk, Vele foglalkozzunk többet. Vele, aki akkor is kiáll mellettünk és vallást tesz rólunk, amikor mi elbizonytalanodunk Benne. A magunkon való megbotránkozás helyett tanuljuk meg nagyobbnak látni Jézust a szívünknel. Ezt kellett megtanulnia Jánosnak is. Aki ezt megtanulja, az boldog ember, mert nem a szívére hallgat, amely sokszor elítél, hanem Jézusra, aki még gyöngébb pillanatainkban is kiáll mellettünk. Ámen.

Szűcs László